

ዐሊ ኢብርሂም ወጀብህት ነቅፈ

(4ይ ክፈል)

ዐብደልቃድር አሕመድ

ዐሊ ለዐሊ እተ መጅሙዐት አፍዐበት አቴት። ዲበ ጋድም ዝርአም ለዐለው ጅማዐት ህዬ ተሓበረት። ዲበ ጋድም ዲብ ሐርብ ልትዓወኖ ለአስመነው ሸዐብ ሳሕል፡ ብዙሕ አቅሳም ጄሽ ሸዕቢ አምኣት አሲሪን ለጌሎ አንፋር ናይለ ከፈፍል ጄሽ ልትረአው ዐለው። እብ ዶልዶሉ ህዬ ምን ግራህ አክውን ገዛይፍ ክርን ወተናታት ቀናብል እደይ ልትሰመፅ ወልትረኤ። አፍዐበት ህዬ ከፎ ጸንሐተኩም?” ትሰአልኩዎ እግል ጳውሎስ። ለአዋይን እብ ሕፉኑ እት እንቱ ዐሬነ እቡ። ምነ ናይ ሸዐብ አብያት ናይለ ዐሳክር መዐስከር ለዐቤ። እብ ደወራኑ እብ ዶዘራት እንዴ ተሓፈረ ሐጅዝ ጋብእ እሉ ዐለ። ለሸዐብ፡ ዲብ ሐቴ ዘሪበት ቱ ለጸንሐኑ። ከእተ መደት ለህ ዐሊ ኢብርሂም ሚ ተሰመዐዩ? ለአትፈክር ቱ፡ አነ ምን ሰነት 1986 እንዴ አምበትኩቱ ምስሉ ዝያድ ክልኤ ሰነት ቱ ለሸቄኮ። ክምሰል አዳም ብዙሕ ሙትዐስብ ኢኮን። ዲብ እሊ ናይ አፍዐበት ዐውቴ ላኪን ክሊን እብ ፈርሐት ትሳረርን ወድንግሔ እምቤ፡ ዲብ ገጽ ዐሊ ላኪን ናይ ፈርሐት ልግበእ ወለውቀት እሻረት ኢረኤነ። ክምሰል ክሉ ወቅት ራውግ እት እንቱ ዲብለ ምህለት ለአለቡ ወቀዩ ሌጠ ጽሙድ እት እንቱ ልትረኤ ዐለ።

ከሽውዩ ሚ ቤለ? ወሰክኮ። ከላስ ህቱ ዲብ ሽቅሉቱ ለዐለ። መዳላይኩም አተላሉ ሄራርን እግል ነአተላሌ ዲብ ልብልቱ እብ ሬድዮ እትሳል ልትሃጌ ለዐለ።

ናደው ዲብ ልደመር ሽሂድ ዐሊ አብርሂም አሲሪን ውላድ ሩስዩ ዲብ አፍዐበት ዶል በገስ እግል ትድሚር ናደው ሽሂድ ዐንደማርያም ውጩ እግል ጄሹ እብ ሰበት ቀብር ናደው ሸሬሕ ዲብ ለሀይብ ዐሊ አብርሂም ወጅማዐቱ ዲብ ጀብህት ነቅፈ ለዐለው እቱ ወክድ ፍክሩ ምስል ክፈል ጄሽ 52 ቱ ለዐለ። እብ ሸፋግ እግል ንርደኦም ሌጣ ቱ ልትረመጭ ለዐለ። ዲብ አፍዐበት መደት ክልኤ ሳዐት ገብእ መዳሊትን ክምሰል አትመምናቱ አፎ ኢንትበገስ ለቤሌን። እብ ሸርሕ ጳውሎስ፡ ዐሊ ምስል አፕሬተራቱ ዲብ አፍዐበት ዲብ ሐቱ ዘሪበት ለዐለ አብያት አተው። ምን ዕርፍ ለአለቡ እትሳል ሬድዮ ኢዓረፈ። አፕሬተራት አስላክ ፒ.አር.ሲ እንዴ ማደደው ለአይክ ልትባደሎ እት ህለው፡ ገሌ ምን አንፋር እትሳል ምን አባይ ለትሰለበ ጉስማጥ (በስከዊት) እግል ልቀርቦ፡ እስቃጥለ እግል ልክሰቶ ሐሊብ እግል ልበጭብጮ ልትረገሶ ዐለው። ዐሊ ህዩ መጽእ ለዐለ ለአይክ ዲብ ልትከበት ምስለ መስኡሊን እብ ሬድዮ ዲብ ልትራከብ ወለትመቃርሕ ክልኤ ለናይ መዳሊት ስዖታት ሐልፈዩ።... ምን ዐለው እተ ቤት ልትበገሶ እት ህለው ሰዐት ሰለስ አልዐስር ሓልፈት ዐለት። ሴፈ እንዴ ዳለ ውሕዳትመ ሴረን እንዴ ጸብጠዩ እግል በገስ ብርንቶ ገብአዩ።

ሐቱ ምን አባይ ለትሰለበት ኤኔትሬ ቀየሕመ ዲብ ምግብለ ሙናድሊን እንዴ አቴት አስክ ቆጋይ ወቅላመት አተጀህት። እብ ሙናድል ወዲ አቼቶ ለልትመረሐ አንፋር ክቡድ ስለሕመ ዲብ መጅመዐት ዐለው። ገበይ አምበትን። ባካት ሳዐት ስስ ህዩ ቆጋይ በጽሐነ። ምን ቅብላት እግል ዘረ ለረአ ሙናድል ማይ እግል ልስቱ ድንን ልብል፡ ላኪን ለማይ ምን ቅያስ ወለዐል መሪር ክምሰል ገብእ እቱ ገጹ እንዴ ተሐጸበ ሌጠ ገበይ ለአተላሌ ዐለ። ዲብ ባካት ፈነጥር ለገብአው ዐሳክር አባይ ሰበት ዐለው እንዴ ደገማካቱ ለትገይስ። ዲብ ሐርመት ቅላመት እብ ክፈል ጄሽ 52 ለትከርደነ ቃፍላይ አባይ ፍንጡር ዐለ። ሰበት እሊ ምኑ እግል ነአተላሌ ኢቀደርን። ጸሓይ ወድቀት። አርወሐትክ ዲብ ተዐቅብ ዓርፎ ትበህልን፡ ልብል ሙናድል ጳውሎስ። 19 ማርስ ተሕሪር አፍዐበት እንዴ በሸረት ክባባይ ገብአት። እብ አማን ታሪካይ ወለለትዐጅብ ዐውቴ ለትሰጀለ እተ አምዕል እንዴ ገብአት ህዩ ዲብ ስጅል ታሪክ ሰውረት ኤረትርዩ አቴት። ፈጅራተ ህዩ? ትሰአልኮ። እስቡሕ ዮም 20 ማርስ ለድዋራት ምን አቅመትን ሐበት ክል-አካን ለገብአው ዐሳክር ደርግ ሰርም ዲብ ሐንቴ ዕጩይ ዐዳይ፡

ሰሮም ሐንቱ መካይን እንዴ ሐፍሸው። ለዐሳክር ለሞተው ቶም? ሚ እግል ሊሙቶ፡ እብ አርወሐቶም ሌጠ፡ እብ ተውሳክ ብዝሔ ደባባት መዳፍዕ ወረሻሻት እንዴ ትከመረ ጸንሔነ። ዝያድ ክሉ ላኪን እብ ክርንቱ ወቅምብለቱ ሌጠ ነኣምሩ ለዐልነ ስትራተጂያይ ስለሕ እግል ሰልፍ መረት እብ ዕንታትነ እግል ንትፈረጁ ወእብ እዴነ እግል ንጣስሱ ቀደርነ። እግል ሄራር ሰውረት አክል አዪ ክምሰል ዋለዩ ህዬ ሸክ ኢወዴነ።” ጳውሎስ ለእተ መደት ለህ ዐሊ ለትሐላልፈ ለዐለ ልእከት ኢትረሰዐዩ። “ኦሮ ነፈር ለገብአት ትግበእ ምስዳር እግል ኢልንሰእ፡ እብ ዋጅብ ጽቦጦም” ለልብል አማውርቱ ለዐለ። እሊ ክምሰል ሰምዐኮ ቀደም እለ ዲብ ጀሪደት ‘ሐዳስ ኤርትራ’ ለቀርአኩወ ማደት ፈቀድኮ። እንዴ ፈተሽኮ ረከብክወ። “ሱሰቱ እንዴ ሰምዐኮ ሐምዴዬ ይአትመምኮ” እበ ልብል አርእስ እብ ግርማይ ህይሌ (ዐማ) ለትከተበት ተ - ዲብ 5ይት ሰነት፡ ጠብዐት ዕልብ 103፡ ግርማይ ገዛኢ ለልትበህል መለህዩ ሐንቱ ዕጩት እጭፋር ለዐለ ኦሮ ዐስከሪ “ተነስ ንድ!” እንዴ ቤለው ጸቡጦም ከ ክምሰለ ክልዶል እግል አሲሪን ለገብእ መርዒት ዲብ ወዱ እሎም አስክ ናይ ቅሩብ መስኡሎም አስገዶም (ረሻይደ) ነስኡዎም። ረሻይደ ህዬ ለዐስከሪ ሸቅሉ ወለዐለ እተ ውሕደት ሐቆለ ትሰአለዩ፡ ከረ ወዲ ሲኞራ ዲብለ ዐለው እተ አካን እግል ልንስኡዎም ግርማይ አማውር ለህይዐም። ለእግል ልትሃገው እምቡታም ለህለው አሲር እንዴ ጸብጠው መስኡሊኖም ዲበ ዐለው እተ አካን ለአተጀሆ። “እግል ኦሮ አሲር ለትከሰስ ጀህት ሌጠ እግል ተአትሃግዩ ክምሰል በ ነኣምር ምንመ ዐልነ፡ ቴለል አባይ እግል ነኣምር ምነ ዐለ እግልነ ዐሸም ላኪን ሸቅሉ ወአካነቱ ትሰአልናሁ።” ልብል ግርማይ። ለአሲር ለህበዩ በሊስ ላኪን ምን መስኡቶም በራቱ። “ናይ መገነኛ (እትሳል) መስኡል አነ።

ለሬመ ወቅት ለሸቄኮ እቱ ህዬ ዲብ እትሳል ቱ። ምን እለ ጀብህት እምበል እግል ድራሰት አስክ ሩስዩ እግል ሐቱ ሰነት ለጊስኮ እቱ አለብዬ።” “ዲብ ምግባይት አካንቱ ለትሸቄ ወለ ዲብ ሐርብመ ተአቱ?” ትሰአለ ገዛኢ። “አነ ለናይኩም ጀነራላት በዐል ዐሊ ኢብርሂም፡ ውጩ ውብዕዳም ሌጠ እታብዕ። ለገብእ እትሳልዬ ምስለ ቅያደትለ ጀብህት ወሩስዬን ጌምዩት ቱ ለዐለ።” “እብ ከፎ ታቡዑዎ በህለት ቱ?” ትሰአለ ግርማይ ዐሊ ኢብርሂም ለሬመ ስኒን ለታበዐኩዎ ነፈር ቱ። ዲብ እለ ጀብህት ልግበእ ወዲብ ጀብህት ብዕደት ዶል ልትሐረክ፡ አነ ዲበ ህቱ ገይሱ እትጀህ እገይስ። ኣርዲኤፍ ለልትበህል መሻቀዪ እትሳል ሰበት ብነ ዲብ አዩ እንዴ ገብእ ለአተስል ህለ እግል ነኣምር ምሽክለት አለቡ። ትቀደረ ምንገብእ ኮዳት (ምስጢር) እንዴ ሰበርነ ምን ወአስክ

ዐሊ ኢብርሂም ለመጽኢ ዐብደልቃድር አሕመድ ለአይክ፡ ክምሰለ ናዩ አፕሬተራት እንዴ ትመሰልን እግል መስኡሊን ነህዴብ ዐልነ።” “ከረዱም ወቅት ሐቆ ታብዐካሁ ገጹ ለኢተአምሩ ዐሊ ኢብርሂም ምን ረክቡ ሚ ወቴልካሁ?” አርእስ እግል ልበድል ሰኣል ጨምረ ግርማይ። “አሰለፍ፡ ለህቱ ኢለአምሩ ውቁላም ቅያደትን እት ረአሱ ለዐለ እሎም ፈርህት ወሸቀላት ወዳገምኮ እግሉ።

ሐቴ መደት ውላድ ሶቪት ጌምየት ዲብለ ዐለው እተ ሂሰት አምሴነ.... እብ ድግም፡ ጀብህት ነቅፈ ትረፈዐት። እብ ሰበትለ እግል ስኒን ለጀረ እትን ከሳይር ልትሃጀኮ እት ህለው ኦሮ ምን ሀረር እግል ዝያረት ለመጽኢ ውቁል መስኡል፡ “እንኳንስ እዚህ ነው ለማለት እንችላለን?... ከትምህርት ኣለም ነው ጫካ የገባው?” እንዴ ቤለ ጀነራላት ንትበህል! ምስል ጥያራትን ወክሉ ሙፈጀራትን እግል ሰኖታት ተሓረብነ፡ እግል ነቅፈ ምን ጄሽ ጀነራል ዐሊ ኢብሪሂም እግል ንንዘዐ ኢቀደርነ።” ዲብ ልብል ናይለ ጀብህት ናይ ዘመቻ ዛብጥ ለዐለ መስኡል እት ረአስ ዐሊ ኢብርሂም ለዐለ እሉ ዛይድ መትዐጃብ ምን ልቡ ሸርሐዩ። ሰበት እሊ አነ ህዬ እብ ሰበት ዐሊ ኢብሪሂም ለኢአምሩ ሽእ ይዐለ። ዐሊ ኢብሪሂም ተሐረክ ልትበህል እት ህለ ዲብ ቅያደት ጄሽ ልትረኤ ለዐለ ዐሎባጥ ኖሼ ሰበት አምሩ፡ ክሉ ወዳገምኮ ምስሉ። ላኪን ምስል አሲር እንዴ ቤለ ኢልቅበበኒ ዲኢኮን።” እንዴ ቤለ ህጅኩ እንዴ ኢለአተምም፡ ዲብ ትትሐዜ አካን ሰበት በጽሐነ እግል መስኡሊን እንዴ ሰለምናሁ ለተርፈ ወራታትን እንዴ አትመምን አስክ አካናትን ትበገስነ።” እት ልብልቱ ግርማይ እብ ሰበትለ ሳደፈዩ ለላሓኬ።

ኤረትርየ ሓዳስ